

Elektrika.cz - elektrotechnické zpravodajství

Tisknete článok: [Verejne osvetlenie - Ako prekonať finančné suchoty](#) (klik pro návrat)

Stránka byla vytvořena: 9.07.2007

Všetchna práva vyhrazena (c)1998-2008 Elektrika.cz

Doslovné ani čiastočné preberanie tohoto materiálu není povoleno bez předchozího písemného (e-mailového) svolení redakce portálu Elektrika.cz.

Verejne osvetlenie - Ako prekonať finančné suchoty

Kvalitné a moderné systémy verejného osvetlenia, ktoré výrazne znižujú účty platené energetickým podnikom, sú mestami a obcami vyhľadávané. Čo však robiť, keď je obecná či mestská kasa prázdna?

Pavol Horňák, ze dne: 9.07.2007

... pokračování

Kvalitné a moderné systémy verejného osvetlenia, ktoré výrazne znižujú účty platené energetickým podnikom, sú mestami a obcami vyhľadávané. Čo však robiť, keď je obecná či mestská kasa prázdna? Financovanie obnovy osvetlenia pozemných komunikácií si pýta určitý balík peňazí. V rozpočtoch samospráv sa projekty na riešenia osvetlenia však ocitajú až za poliklinikami, školami alebo projektami dopravy a sociálnej pomoci. Treba preto rekonštrukciu a modernizáciu verejného osvetlenia odložiť a platiť drahé účty za elektrinu za neefektívne osvetlenie ďalej? Nie! Stačí využiť energetický kontrakting, nový spôsob spolupráce samospráv a firiem podnikajúcich v oblasti osvetľovacích zariadení. O tomto novom spôsobe partnerstva sme hovorili s prof. Ing. Pavlom Horňákom, DrSc.

Ako prekonať finančné suchoty

„Je to spôsob, keď zlepšenie verejného osvetlenia umožňuje aj prenájom verejného majetku, s jeho následnou, presne definovanou správou a údržbou,“ vysvetľuje profesor Horňák. Kľúčovým zdrojom obnovy osvetľovacích zariadení pozemných komunikácií je znižovanie odberu elektrickej energie a úspora nákladov na údržbu majetku.

V podstate je to projekt Prenesenej správy mestského majetku.

„Komplexná starostlivosť o majetok využívaný na verejnoprospešné účely, vrátane dodávky elektrickej energie a efektívnosti údržby osvetľovacích zariadení pozemných komunikácií, sa prenesie na špecializovanú firmu prostredníctvom dlhodobého zmluvného vzťahu (na 10 až 20 rokov). Samozrejme, majetok zostáva vo vlastníctve mesta, teda aj kontrolné právomoci verejného majetku,“ upresňuje profesor Horňák.

Základný cieľ

„Hlavným cieľom pri aplikácii Prenesenej správy mestského majetku je, čo najskôr znížiť mesačné poplatky za elektrickú energiu a investovať do zníženia nákladov údržby osvetľovacích zariadení pozemných komunikácií,“ vysvetľuje profesor Horňák.

Peniaze na vhodné a bezproblémové financovanie bankovým ústavom alebo leasingovou spoločnosťou zabezpečuje zmluvný partner samosprávy – súkromná vybraná firma na správu celého osvetľovacieho systému. Úver, ktorý zmluvný partner získa pre mesto, sa umoruje pomocou paušálnych mesačných splátok.

„Uplatnenie projektu Prenesenej správy mestského majetku umožní mestu poskytnúť obyvateľom kvalitnejšie a spoľahlivejšie povinné služby za takmer za rovnakú cenu, ako v minulých rokoch. Pritom mestu ubudnú starosti so zabezpečením prevádzky a údržby osvetľovacích zariadení pozemných komunikácií, vrátane investorskej, inžinier inžinierskej, revíznej a kontrolnej činnosti,“ dodal profesor Horňák.

Takže, ako je to v praxi? Predstavme si samosprávu, ktorá vlastnými silami zabezpečuje verejné osvetlenie, napríklad prostredníctvom Technických služieb mesta. Mesačne platí vysoké náklady, zväčša za neefektívnu spotrebu elektrickej energie (asi 46 percent z rozpočtu na verejné osvetlenie), ďalej údržbu osvetľovacích zariadení pozemných komunikácií (najmenej 34 percent z rozpočtu na verejné osvetlenie) a čiastočnú obnovu osvetlenia pozemných komunikácií (približne 20 percent z rozpočtu na osvetlenie). Ak má však podpísanú kontraktovú zmluvu, tak komplexnú obnovu verejného osvetlenia zabezpečí v krátkom čase špecializovaná firma.

Čo tým samospráva získa? Podľa projektov, ktoré pozná z praxe profesor Horňák, úspory elektrickej energie môžu byť približne 50 percent. Náklady na údržbu klesnú minimálne o 60 percent. „Týmto spôsobom z pôvodného balíka peňazí možno refinancovať 62 percent (pôvodne len 20 percent) nákladov na nový inštalovaný systém. Po ukončení rekonštrukcie verejného osvetlenia sa finančné úspory delia, podľa zmluvne dohodnutého pravidla, medzi samosprávu a zmluvnú firmu. Pritom komplexná obnova verejného osvetlenia nespôsobí nové zadĺženie mesta,“ doplnil profesor Horňák.

Prečo existujú omyly?

Už sa objavili správy zo slovenských miest, že projekt Prenesenej správy mestského majetku nie je vždy taký dobrý, ako by mal byť.

Vývoj na Slovensku potvrdil, že treba ustriehnuť zmluvné podmienky. **Radi by sme, samozrejme, zistili, čo nakoniec ovplyvní súhlas mestského alebo obecného zastupiteľstva s projektom?**

„Je to hneď niekoľko faktorov, a síce: referencie a skúsenosti druhých, transparentnosť ponuky, kde bude jasne uvedené, čo, koľko stojí, aj koľko sa ušetrí,“ vysvetlil profesor Horňák.

Nie je možné však vylúčiť akékoľvek pochybenie pri uzatváraní zmlúv. „Lenže úskalia zmlúv sú v diletantských chybách ľudí. Mnohí primátori a starostovia nepoznajú dobre svoje právomoci. Je škoda, že verejnosť sa len pred komunálnymi voľbami zaujíma o prácu komunálnych politikov.

Mnohé mestá, po voľbách, „rozhadzujú“ príbuzných na úseky, ktorým nerozumejú.

Na druhej strane, často mesto alebo obec, využíva neznámych odborníkov, ktorým je jedno, čo bude potom, keď vzniknú problémy zabezpečenia kvality osvetlenia pozemných komunikácií. Tomu všetkému sa však dá predísť,“ uviedol profesor Horňák.

Čo teda odporúča prof. Horňák sledovať v ponukách firiem na energetický kontrakt?

- | referenčný súpis realizovaných projektov, s uvedením ich ceny, dátumom začatia a ukončenia;
- | doklady preukazujúce finančnú spôsobilosť a technické vybavenie uchádzača;
- | zoznam riadiacich pracovníkov a hlavne príslušných odborníkov, ktorých uchádzač prizve na realizáciu projektu;
- | návrh zmluvy Prenesenej správy mestského majetku, s konečnou cenou za komplexnú obnovu osvetľovacích zariadení pozemných komunikácií.

Kde uspeli s energetickým kontraktom?

Vzťah samosprávy a špecializovanej firmy dobre funguje v niekoľkých mestách.

Napríklad, v hlavnom meste Bratislava (počet svetelných miest asi 42 tisíc, platnosť zmluvy je od roku 1996 až do roku 2015).

Dobré skúsenosti majú aj v Trnave (počet svetelných miest asi 5400, platnosť zmluvy od roku 1997, s možnosťou predĺženia zmluvy zo strany mesta vždy o 3 roky) alebo v Trenčíne (počet svetelných miest asi 4700, platnosť zmluvy z roku 2004 je do roku 2014).

Jana JAVORKOVÁ
Obecne noviny

... pokračování

TEXT Z OBLASTÍ

- | Osvětlování
- | Komentáře

SOUVISEJÍCÍ KONTAKT

*Konec tisknuté stránky z portálu **Elektrika.cz**.*